

יסוד בודד

אביחי אברהם, בר אלטרס, נעה אורליצקי,
נתי הוקי ותום אריאל, רונן זן, ספא קדח, מור רימר

אוצרת: רולא ח'ורי
אוצרת משנה: רזאן שאמי

אימה עומדת בלב הציור. זו אימה שקשורה בהתחלה ובסוף. המציאות, כפי שהיא מתגלמת בבני-אדם, אוהזת בתוכה משמעות של מחזור חיים קצוב, של זמן. שברים של זיכרון מוטלים על חופה של הארץ, מנסים להתאסף לכדי אדם. רחוק מכל רוח אלוהים, האדם קם מהעפר והאפר, ואולי אין די בו כדי להתמודד עם רוב החרדות והמבוכות שהקיום האנושי מזמן. היאחזות במופעי האנוש ובתקווה מתקיימת בד בבד עם חוויית הסבל. כל אלו נִכְרְכִים בהשתוקקות, באמונה, ובקִלְיוֹן.

Flickering (הבהוב), שמן על בד, 2020, 200x120 ס"מ

סוגר ופוח עיניים, וסוגר.
רוצד המבט ומהבהב, כמו כלב בחצר.
על החוף, שוב על חופי הזיכרון שוכב.
מכוסה בשמיכה של געגועים.

בר אלטרס

נ. 1989 בקיבוץ עמיר, חיה ויוצרת בירושלים ובתל אביב-יפו.
בוגרת בית הספר מוסררה (2020)

בר אלטרס ואלכס אפט, **Carrying The Weight**, סדרת
תצלומים, 2018, 40X40 ס"מ ו- 40X60 ס"מ
The Voice of Letting Through, וידאו-פרפורמנס,
2020, 11:31 דקות, בשיתוף עם היוצרת יסכה שקולניק,
פרפורמיות: בר אלטרס ואלה אלטרס.
צילום: אביב נחשון ודניאל אברג'ל

במרכז עבודתי עומד הגוף בעת מפגש, מתוך רצון ליצור רקמה משותפת של אובייקט וגוף ושל מדיום אחד ואחר. **Carrying The Weight** היא סדרה שיצרתי עם הצלם אלכס אפט, והיא מציגה גוף הנושא סלע. יש בה ניסיון לבדד את המשקל שאנו נושאים – המשקל הרגשי, ההיסטורי והמגדרי – מבלי להיפטר ממנו. במקום זה, אני מציעה להתבונן בו, לחבקו ולהניח אותו מחדש על הגוף. סחיבת הסלע הכבד מזמינה עבורי חיבור מחדש לשורשים של ילדות – אל השדה ליד בית אימי, אל האבן שהיתה עוד לפני היוולדי, אל התלמים המספרים על זריעה ועל צמיחה עתידית של יבול, ואל גופי העירום הדורך על האדמה כמו היה אחד מהעצים, שצמח על האדמה הזו וינקה מאותם שורשים.

התערוכה **יסוד בודד** מציגה מציאות בזמן דולג – הצפים של מצבי חיים המסמנים שינויים שקרו לאט, עם הזמן. העבודות המוצגות בה מעלות שאלות בנוגע לקיומם של יסודות ומנסות להגדיר מחדש מהי השתרשות, דרך היחסים בין גוף לבית ובין בסיס הבית לגבולותיו.

העיסוק במערכת היחסים בין הדורות, לרבות מהעבודות לעבודות רבות, מפנה את תשומת ליבנו לשאלות כמו האם אנחנו ניצבים בפני עצמנו או שמא נתמכים? האם אנחנו מוגנים? מה יקרה לבניין כשיסודו יתערער? מה יקרה כששדותינו יתרוקנו מצמחים חדשים? כשמעטפת הביטחון תיסדק? כשלא יהיה יותר "אנחנו" שיישא בנטל? ומה אם היסודות חלולים ממילא?

בקצה תהום כלשהי, או בנקודת התחלה לדברים שאולי יתבהרו, נמצאות מצבות זיכרון חיות נטושות, שנזרקו לצד הדרך ונשכחו, שאיבדו את תפקידן לפני זמן רב. סימני החלודה והטבע שצמחו לתוכן הפכו לחלק בלתי נפרד מהן, כאילו היו טבע שננטש. לפעמים הדימוי והחומר שלהן מסמנים משהו שנמצא מעבר לשפה, למקום ולזמן, אולם הן מתעקשות להישאר חלק מן הקיום האנושי. הזמן ששינה את צורתן ותפקידן המקוריים של מצבות הזיכרון עומד בבסיס התערוכה – זמן ההיסטוריה שטמון במצע ובחומר של העולם.

העבודות עומדות בדד כמצבות זיכרון שבורות, תרות אחר ההיגיון שבכל זה. כוח הפעולה שבהן נע במעגלים - דרך הידיים אל המחשבה, דרך המחשבה אל הגוף, מהגוף אל הבית ומשם אל החוף, וחוזר חלילה. מתוך החווייה של נשיאת הנטל הפיזי, הרגשי וההיסטורי, התערוכה מציעה כי אפשר לבדד את המשא הכבד מבלי להיפטר ממנו. אפשר להתבונן עליו, בגוף עירום כמו האדמה, מושרש בבדידות.

אביחי אברהם

נ. 1990 באריאל, חי ויוצר בחיפה.
בוגר המכללה האקדמית בית ברל – המדרשה (2020)

Termination, שמן על בד, 2020, 150x90 ס"מ

אני שם את עצמי בפעולת הציור, תובע בעלות על כתמים, סמלים וסימנים, שנעים ומתלבשים לכדי צורות ומבקשים להתפענח בכוחות עצמם: באמצעו של קו אמצע, בקצה של תהום, או בנקודת התחלה לדברים שעתידיים להתגלות.

מטוס "הרקולס", צילום במצלמת פילם בפורמט 4X5 200X250, 2020 ס"מ

מה שמניע את יצירתנו הוא חיפוש אחר דבר מה שהוסט הצידה. אנו מצלמים במצלמות פילם בפורמט גדול – חפצים שהתיישנו ונשכחו, ממש כמו אלה המצולמים. יש לנו יראת כבוד להתיישנות. המורכבות הטכנית הכרוכה בה ומשך הזמן הארוך שהיא מחייבת ליצירת תצלום מאטים את קצב העבודה שלנו, אבל אנחנו מוצאים בזה ערך מוסף: השהות הממושכת שלנו באתר הצילום ובקרבת החפץ מאפשרת יצירת קשר חדש עמו והסתכלות חדשה עליו. הזמן הוא הערך החשוב ביותר בעבודתנו – משך החשיפה ויצירת התצלום, כמו גם הזמן שמפרק את החפצים ומשנה את צורתם וייעודם.

העבודה המוצגת בתערוכה היא חלק מסדרה של תצלומי מכונות: כלי שנוע מכניים אשר נמצאו נטושים ועזובים. הם חדלו לתפקד זה מכבר, וסימני החלודה וצמיחת הטבע לתוכם הפכו חלק בלתי נפרד מהם. צילמנו את המכונות מאוחר בלילה והארנו אותן בחושך מוחלט באמצעות תנועה פיזית מתמשכת לאורך זמן החשיפה (בין 15 ל-40 דקות לכל פריים), כלומר אנו נמצאים פיזית בתוך הפריים בזמן שהוא נוצר. כל הפעולות הללו יוצרות דימוי המנתק את המכונות מהזמן ומהמקום בו נמצאו והופך אותן למונומנטים בעלי חיות.

רונן זן

נ. 1990 בשפרעם, חי ויוצר בשפרעם.
בוגר האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל (2018)

טביעה, 2020-2021, דיפטיך וידאו, 14 דקות ותצלום, 50X70 ס"מ

העבודה **טביעה** נולדה מתוך מחשבה מחודשת וביקורתית על החברה ממנה אני מגיע, וכן על הממשל והמערכת הפוליטית, שאיכזבו והכעיסו לאחרונה כל בית דרוזי שלקח חלק בשותפות הארוכה בין העמים. אבי היה מסור למערכת הצבאית הישראלית כל חייו, אולם בשנים האחרונות חל שינוי פנימי בתחושותיו, והוא מתאר בפניי רגשות כמו אכזבה וכעס. אלה לא רק רגשות אישיים, אלא השתקפות של הלך הרוחות בחברה הדרוזית.

דיפטיך הוידאו מתאר חוויה של נתינה שמובילה דווקא למוות, לאכזבה, לטביעה. צד אחד שלו מראה את המעיינות הקדושים שנמצאים בקבר נבי שועיב, אתר קדוש לדרוזים הממוקם באזור חטיין, ממערב לכינרת. הזרימה הבלתי פוסקת של המים הקדושים במעיינות משמשת בעבודה סמל לנתינה המתמדת של החברה הדרוזית. בצד השני של הדיפטיך נראית קסדה מתמלאת במים. זוהי "קסדת יום הזיכרון", שאבי שמר במחסן במשך שנים, בהיותו האחראי והמפיק של טקסי הזיכרון בשפרעם לחללי צה"ל הדרוזים בשפרעם (בעקבות נפילת דודו בשנת '93). הקסדה ההולכת וחוזרת למחסן היא זיכרון הילדות שלי מימי הזיכרון. בעבודה מונחת הקסדה בתוך כלי זכוכית, כשמעליה נר זיכרון, ובמשך הוידאו היא מתכסה במים הזורמים לתוך הכלי.

בתערוכה מוצג גם תצלום מהאלבום המשפחתי של אבא שלי, בו הוא חייל במדים, יפה וגאה, ועל ראשו קסדת לוחם. על התצלום מרחתי שכבה של חומר רגיש לאור, כדי להדפיס אותו מחדש בשיטת הדפסה קדומה, שבה פיתוח התמונה נעשה באמצעות

The Voice Of Letting Through הוא וידאו-פרפורמנס שנעשה בשיתוף היוצרת יסכה שקולניק. הוידאו מתמקד בשתי 'נשות רמקול' המתכנסות לטקס טראנס. כל אחת מהן חצי אישה וחצי מערכת סאונד. הן נעות בחלל עטוף מיקרופונים המחוברים אל הרמקול שעל גופן באמצעות זרמים חשמליים ותדרי פידבק. כך, כל תנודה שלהן נשמעת וכל צליל – נראה. הרמקול הכבד המונח על אחורי הצוואר הופך לאיבר ונוצרת תלות הדדית בינו לבין הגוף. הקשר הזה יוצר סביבה שבה המוזיקה מושפעת ומתפתחת מהמחול, והמחול – מהמוזיקה, ורק לרגעים ספורים אפשר לאחוז בקצותיהם ולהפריד ביניהם.

בטקסי הטרנס המסורתיים בבאלי שבאינדונזיה, רוקדים המשתתפים תוך כדי שהם מפנים סכין ארוכה לחזם. הרמקול הכבד והלא יציב משמש בעבודה זו כמו הסכין בטקס הטרנס ומתאחד עם הגוף, הצולל למצב תת-הכרתי טרנספורמטיבי. החפץ המסוכן מניע את ההתמסרות לתהליך, אך גם מסייע להיאחז במציאות. העבודה מדגישה את הניגוד שבין הפעולה המתבצעת לחזות המבצעות, ומציפה שיחה על התנועה שבין כובד לקלילות ועל הפער שבין דימוי לחוויה.

נעה אורליצקי

נ. 1990 בתל אביב-יפו, חיה ויוצרת בעין הוד.
בוגרת האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל (2017)

במרחב שבין חומר לרוח נרקמת ההווה, מיצב: ציורים, רישומים ואובייקטים, 2021

בתערוכה זו יצרתי מיצב תלוי-מקום, המתפרש על פני קיר צר וארוך ששואף כלפי מעלה, גולש למרחב הגלריה ומזמין את הצופה להשתתף בנייתו ממצאי המחקר החזותי והחומרי שערכתי. בעבודה רקמתי רשת של דימויים ורעיונות המתגלמים בטכניקות שונות: צבעי שמן על קנבס, בד וחוטים אורגניים, חמר, חומרים מצויים מן הטבע (רדי מייד), ציורים בדיו, עיפרון ואקריליק על נייר, וכן ערמות של גזרי דימויים ודגמים מן הטבע שמצאתי בספרים ישנים ויצרתי מהם קולאז'ים. עבורי, המגוון הזה מבטא את ריבוי התכונות והאפשרויות של הבריאה.

בתהליך העבודה וההצבה בתערוכה זו עמדו לנגד עיני המושגים "יסוד", "בודד" ו"קדושה". היסוד הוא מה שמהותי, שורשי, שמחבר אותנו לאדמה ומאפשר לנו להתבונן על הכאוס, המורכבות וחוסר הודאות שמסביב. הוא עוגן המחבר בין מרחבי החומר והאדמה לעולם הרעיונות והרוח. המושג "בודד" מסמן עבורי התרחקות מהשפעות חיצוניות, למידה אינטואיטיבית ובנייה אותנטית שמגיעה ממעמקי העצמיות, ודרכה גם מן הטבע והבריאה. ואילו ה"קדושה" טמונה ביחס המיוחד שמוענק לאובייקט, מקום או אירוע כלשהו, והיא מוגדרת בהתאם למערכת האמונות של המתבונן. מעשה היצירה, למשל, מחלץ חומרים, דימויים ורעיונות מהקשר החולין שלהם, ומכניס אותם למבניות והקשר חדשים.

נתי הוקי ותום אריאל

נתי הוקי (נ. 1993 בחיפה) ותום אריאל (נ. 1991 בגבעת עוז), חיים ויוצרים בתל אביב.
בוגרי בית הספר לאמנות רב-תחומית – שנקר (2020)

קרינה ישירה של אור השמש ומים. התמונה לא נחשפה לאור השמש מעולם, אולם היא גלויה כאן באור החדר, כך שהיא נחשפת באופן איטי, הולכת ומשחירה.

◀ ספא קדח

נ. 1982 בכפר סנדלה שבמרג'-אבן-עאמר, חיה ויוצרת בכפר מנדא.

בוגרת התואר הראשון (2018) והתואר השני (2021) של החוג לאמנות יצירה באוניברסיטת חיפה

מלוויה, וידאו, 2021, 5 דקות

עבודה זו התחילה מתצלום מתחילת שנות השישים של המאה הקודמת, בו נראה אדם צעיר על גג בית עתיק בסנדלה, כשהוא מביט לכיוון מזרח הכפר. זהו תצלום אחד מתוך תצלומים רבים מספור ששייכים לאבי, אשר מספרים את סיפורה של המשפחה המצומצמת והמורחבת, ובהמשך לכך – את סיפורם של כלל תושבי הכפר.

אני ניצבת היום מול צבעים וערכים שונים לחלוטין – בהווה שונה, מול נוף אחר. אני מדמינת את נוכחותי בתצלומים, כך שההווה מתקרב לעבר והמרחק ביניהם מתקצר. בין שני הזמנים האלה נולד זיכרון חיים חדש. החיפוש בעבר שינה את העצמי שבהווה, והתצלומים מסמנים זיכרון והמשכיות של העבר. הפעולות שלי ביחס לתצלומים דומות לעבודת האדמה - כמו הליווי של הצמח משתילתו עד הבשלתו, כך ליוויי את הארכיון ואת הסיפורים שצמחו ממנו, עד לעבודה שהבשילה.

הווידאו **מלוויה** מלווה בעבודת מיצב - האחד ממשיך את השני. במיצב הרצפה נראים התוצרים של עבודת הווידאו - עיגולים שחורים מסודרים בשורות, שהוכנו באמצעות מכונת התפירה שמיקמתי בחממת המשפחה. בווידאו, אבי מודד את גופי באותם כלים בהם מודדים חלקת אדמה, ויחידת המידה הזו היא גם מידת האורך של הצורות השחורות במיצב.

◀ מור רימר

נ. 1984 בקיבוץ אורנים, חיה ויוצרת בחיפה. בוגרת המכון לאמנות של מכללת אורנים (2020)

אבא אדמה, וידאו, 2020, 7:24 דקות, צלם: יובל בר און

יסודות, סדרת תצריבי/תחריטי אקוויטינה, 2020, 60X50 ס"מ כל אחד

טכניקת התחריט הופכת את הפעולה הפיזית לחלק בלתי נפרד מן התוצר האמנותי. זוהי מלאכה שהיא גם עבודה פנימית או רגשית, שיש בה רגעים של שליטה ושל חוסר שליטה, ושמעבדת את הדימוי ולעתים גם מאבדת אותו. דימוי הבית ודימוי השלד (בסיס הגוף) משנים בעבודות את צורתם ומשמעותם. הם אמורים לייצב ולהחזיק (פיזית ומטאפורית) אבל בעבודה הם מפגינים שניות מסוימת בין האפשרות ליצירת בסיס איתן לבין מצבי כלייה וחורבן. בעבודת התחריט, השלד הוא ריק שנפער בנוף, ואילו בעבודת הווידאו **אבא אדמה** עולות שאלות ביחס

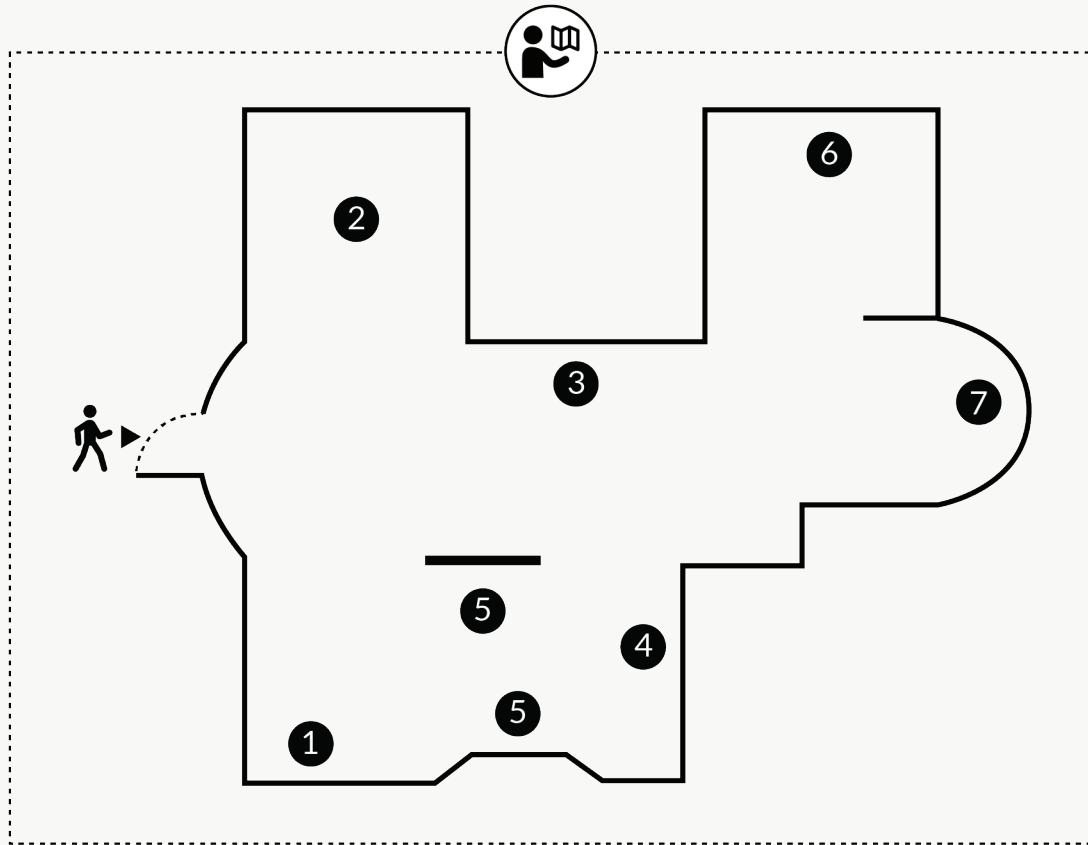
לאתוס החלוצי ולשאיפה לנטוע יסודות באדמת הארץ. באותה עבודת וידאו, גופו הפגוע של אבי הופך עבורי למבנה ולמקום. צילמתי אותה בנגב המערבי, נוף ילדותי, המתאפיין במישורים ובמרחבים של שמים פתוחים. אני משחזרת אותו בעבודותיי בדרכים שונות והופכת אותו לבמה להתרחשויות. העבודה **אבא אדמה** עוסקת בקשר בין-דורי וכן מעמידה בסימן שאלה את תפישת עבודת הכפיים כאקט המוביל לגאולה. דמותו של אבי הנכה מאפשרת לי לבחון מצבי פגיעות וכוח סבל, וכן את הקשר שלי אל הקיבוץ כמקום או בית, ואל תפישת הגוף ככלי עבודה.

עריכת טקסט ותרגום לאנגלית: **לאה אביר**

תרגום לערבית: **הישאם נפאע**

עיצוב גרפי (הזמנה ובאנרים): **סטודיו יום-שדה**

עיצוב גרפי (ברושור): **סנא ג'מאליה**

1. אביחי אברהם	2. בר אלטרס	3. נעה אורליצקי	4. נתי הוקי ותום אריאל
5. רונן זן	6. ספא קדח	7. מור רימר	

מרכז אדמונד דה רוטשילד
 Edmond de Rothschild Center
 مركز ادmond دي روتشيلد

מרכז אדמונד דה רוטשילד פועל לקידום וטיפול אמנים. ומעצבים. ובשנים הראשונות לאחר סיום לימודיהם. הגבוהים בתחומי האמנות והעיצוב בארץ. פעילות המרכז מתמקדת בהענקת כלים ופיתוח כישורים מקצועיים ליוצרים. ובתחילת דרכם.